

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Ministerie van Justitie
Directie Wetgeving

Postbus 20301
2500 EH 'S-GRAVENHAGE

Ministerie van Justitie DBOB/DIV/OAB/DW
Dossier <u>w1479.g/1043446</u>
Datum <u>20 APR. 2009</u>
Nummer <u>09/5599041</u>
Ambt.

doorkiesnummer
(070) 373 8623

uw kenmerk

bijlage(n)

betreft
consultatie Wet verplichte GGz

ons kenmerk
BAOZW/U200900265

datum
14 maart 2009

Graag maken wij van de gelegenheid gebruik te reageren op het voorstel voor een Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg. Onze reactie is gebaseerd op de discussie die over dit wetsvoorstel is gevoerd in twee bestuurlijke commissies van de VNG, te weten de commissie Onderwijs, zorg en welzijn en de commissie Veiligheid.

In beide gremia overheerst de indruk dat de nieuwe wet een verbetering is ten opzichte van de huidige Wet Bijzonder opnemings in psychiatrische ziekenhuizen (Wet Bopz). In dat opzicht is sprake van een geslaagde poging om te komen tot wetgeving die de bezwaren van de evaluatiecommissie voor de Wet Bopz kan wegnemen

De aanpassing van de wet aan de eisen die vanuit het veld zijn gesteld zien wij als een positieve ontwikkeling. Voor gemeenten is deze wet met name van belang omdat die een instrument biedt om in bepaalde gevallen gevaar en overlast snel te neutraliseren. Dat kan immers middels wat in deze wet 'de crisismaatregel' zal heten, de opvolger van de zogenaamde Inbewaringstelling (IBS) onder de Wet Bopz. Die maatregel is van oudsher uitgevoerd door de burgemeester, vanuit zijn rol als bewaker van de openbare orde.

Ten aanzien van die crisismaatregel komen wij tot de volgende conclusies. De zorginhoudelijke kant van de wet mag vanuit gemeentelijk perspectief niet ten koste gaan van de slagvaardigheid van de burgemeester om in te grijpen in crisissituaties. In dat opzicht sluiten wij ons aan bij de inzet van het

Postbus 30435 2500 GK Den Haag
Nassaulaan 12 2514 JS Den Haag Tel 070 373 83 93 Fax 070 363 56 82 www.vng.nl

Nederlands Genootschap van Burgemeesters. Dat betekent dus ook dat wij van mening zijn dat de burgemeester zijn rol in het kader van deze wet dient te behouden. In algemene zin is het een meerwaarde dat aan een functionaris buiten de medische wereld helder moet worden uitgelegd waarom een gedwongen opname noodzakelijk is. Bovendien geven burgemeesters onder de Wet Bopz wel degelijk inhoud aan hun rol bij de inbewaringstelling. De burgemeester maakt iedere keer een zorgvuldige afweging of hij het 'gezag' kan nemen voor de voorgestelde inbewaringstelling. Formele weigeringen om de machtiging af te geven komen weliswaar weinig voor, maar niet zelden gaat de burgemeester in discussie met de psychiater over diens rapport. Met regelmaat leidt dit tot aanpassing van het rapport.

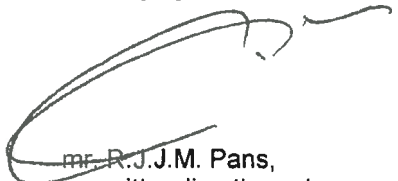
Er is daarbij zeker een relatie met de openbare orde en de taken van de burgemeester op dit terrein. Met regelmaat verstoort het gedrag van een patiënt de openbare orde en is er in de omgeving sprake van onrust. Voor de politie leidt dit tot een aanzienlijke werklast en de burgemeester wordt er op aangesproken. Vanwege deze relatie vindt het NGB het een logische keuze van de wetgever geweest om de burgemeester de huidige rol bij de inbewaringstelling te geven. Daarnaast is het zo dat een burgemeester het advies tot inbewaringstelling breder en bestuurlijker toetst dan vanuit oogpunt van rechtszekerheid. Dit alles dient onder de nieuwe Wet verplichte GGz niet anders te zijn.

Daarnaast willen wij nog de volgende zaken onder uw aandacht brengen. De burgemeester kan volgens het huidig voorstel een crisismaatregel afgeven nadat hiertoe is ingediend bij 'de commissie', die op grond van deze wet wordt ingesteld. Deze commissie leidt dit verzoek door naar de burgemeester. Dit is een te omslachtige manier die kan leiden tot vermindering van de slagvaardigheid van de burgemeester in crisissituaties. Korte lijnen zijn een voorwaarde en van een achteruitgang in verhouding tot de huidige situatie mag geen sprake zijn. De achterban van de VNG was op dit punt volstrekt helder: toetsing achteraf, bijvoorbeeld door de rechter, is prima, maar de burgemeester moet de vrijheid hebben om snel en adequaat te handelen.

In de memorie van toelichting wordt de mogelijkheid genoemd om de VNG in het landelijk bestuur van de commissie vertegenwoordigd te laten zijn. De suggestie is dat de eenheid van de commissie kan worden benadrukt door te kiezen voor een landelijk bestuur bestaande uit een voorzitter en een aantal leden, afkomstig uit organisaties van patiënten, familie, zorgverleners, instellingen of de VNG. Praktijkervaring en beleidsvorming zouden hierdoor hand in hand kunnen gaan. Conclusie van onze achterban is echter dat de VNG niet een geschikte organisatie is om een lid voor deze landelijke commissie te leveren.

Wij vertrouwen erop u hiermee de belangrijkste punten bij het wetsvoorstel te hebben gegeven en gaan er van uit dat u met deze punten in de verdere besluitvorming rekening houdt. Graag vernemen wij van u op welke wijze deze punten in het uiteindelijke wetsvoorstel zullen worden vertaald.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr. R.J.J.M. Pans,
voorzitter directieraad